

JAARVERSLAG 2024

Dieren
om van te
houden

JAARVERSLAG 2024

Stichting Kinderboerderij Noord

Dieren
om van te
houden

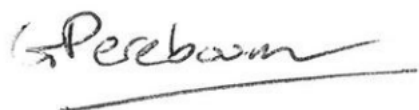

Stichting Kinderboerderij Enschede-Noord

Vanekeerbeekweg 15 • 7524 PE Enschede • Tel. 06 16143435 • info@kinderboerderijnoord.nl

Enschede, maart 2025,
voor akkoord,

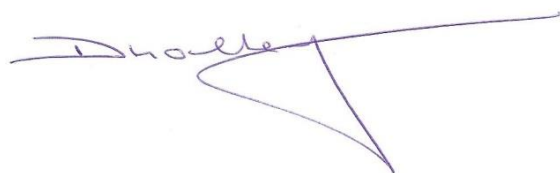
G. Pereboom, voorzitter

A handwritten signature in black ink that reads "G. Pereboom". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

E. Bonke, penningmeester

A handwritten signature in black ink that reads "E. Bonke". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

B.J. Holtkamp, secretaris

A handwritten signature in black ink that reads "B.J. Holtkamp". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	0
Voorwoord	1
Stichting Kinderboerderij Enschede-Noord.....	3
Doelstelling	3
Bestuur.....	3
ANBI	3
Financieel beheer	4
Beheerdersteam Kinderboerderij	4
Vrijwilligers en stagiaires	4
Duurzaamheid	5
Renovatie boerderij	6
Verhuur woning en educatieve ruimte	6
Bezoekers	6
Donateurs en sponsors.....	7
Natuureducatie.....	9
Moestuinen	9
Activiteiten	11
Publiciteit.....	11
Website en informatiezuilen	12
Onderhoud gebouwen en terrein	12
Meerjarenonderhoudsplan	12
Grondsanering parkeerplaats	13
Onderhoud houtwal en diverse werkzaamheden	13
Dieren.....	14
Ophokplicht.....	14
Dierenbestand.....	15
Samenwerking met de andere kinderboerderijen	15
Samenwerking Extra Puurrr.....	16
Relatie met de gemeente	16
Bijlagen	18
Dierenbestand 2024.....	19

VOORWOORD

Dagelijks mogen wij veel bezoekers ontvangen. Dit zijn bezoekers van alle leeftijden. Van jong tot oud weet de kinderboerderij te vinden om verschillende redenen.

Voor onze inkomsten zijn wij (mede) afhankelijk van bezoekers die onze boerderij bezoeken en voerzakjes, koffie, thee en ijsjes kopen. De kosten van lonen, onderhoud, voer en diervverzorging stijgen. Wij zullen dus moeten kijken naar meer inkomsten om de boerderij in stand te houden.

Een bron van inkomsten is de verhuur van de educatieve ruimte voor feestjes en vergaderingen. Wij hebben ook een vernieuwde website om de verhuur van ruimtes onder de aandacht te brengen. Ook heeft de Kinderboerderij Noord een nieuw en fris logo gekregen.

Extra Puurrr (dagbesteding) huurt de educatieve ruimte op een vaste dag per week. We bekijken de mogelijkheid om naar twee dagen te gaan.

Door het organiseren van acties en activiteiten proberen we meer bezoekers naar de kinderboerderij te trekken. We hebben in 2024 een voorjaarsmarkt, schaapscheerdag en een najaarsmarkt georganiseerd. Dit doen we samen met plaatselijke partners om de samenwerking en binding te vergroten. Het plan is om jaarlijkse evenementen te organiseren die goed bekend staan in de omliggende wijken en zelfs daarbuiten. Wat betreft acties en activiteiten timmeren we dus goed aan de weg.

Tijdens 'NLdoet' hebben de burgemeester en een ICT-bedrijf het kalkoenhok een 'make over' gegeven. Op donderdag 19 september 2024 heeft een groep functionarissen van de brandweer een ochtend vrijwilligerswerk gedaan op de kinderboerderij. Een groep van ongeveer 80 man heeft bergen met werk verzet waar we ontzettend blij mee zijn! Zo zijn ze bezig geweest met het snoeien van de houtwal achter de damhertenweide en hebben ze de gaten bij de speeltuin opgevuld en gras gezaaid.

Vanuit de Wijkbudgetten en Commissie Initiatieffkracht hebben we verschillende keren een bijdrage mogen ontvangen voor verschillende projecten. We willen de gemeente en '*Jij maakt de buurt*' hiervoor hartelijk bedanken.

Een onderdeel van Kinderboerderij Enschede-Noord is het volkstuinencomplex van Moestuinvereniging Het Vaneker. We proberen zo veel mogelijk samen te werken. Het plan is om nieuwe tuinen te realiseren van elk 85 vierkante meter. Dit biedt niet alleen meer ruimte voor de bestaande tuinders, maar ook kansen voor nieuwe liefhebbers van tuinieren.

De komende jaren willen wij verder investeren in het toekomstbestendig maken van de kinderboerderij. De zolder wordt verbouwd om een mooie vergaderruimte te realiseren. Het bestuur is uitgebreid met mensen met specifieke kennis van bijvoorbeeld wet- en regelgeving, (PR-)activiteiten en financiën. We zijn nog op zoek naar iemand met een HR-achtergrond.

We blijven dus werken aan een mooie kinderboerderij, met een breed dierenbestand in een mooie groene omgeving aan de rand van Enschede-Noord.

Gea Pereboom, maart 2025

Voorzitter Kinderboerderij Noord

STICHTING KINDERBOERDERIJ ENSCHEDE-NOORD

De Stichting Kinderboerderij Enschede-Noord is opgericht op 23 december 1975.

DOELSTELLING

In de statuten is de doelstelling van de stichting als volgt geformuleerd:

‘Het in stand houden en exploiteren van een kinderboerderij met speelterrein en speelwerktuigen voor instructieve, recreatieve en educatieve doeleinden, alsmede het uitgeven in huur van volkstuintjes en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.’

BESTUUR

Het bestuur bestond uit:

Gea Pereboom	voorzitter
Bernadette Holtkamp	secretaris
Elly Bonke	penningmeester
Hinke van der Werf	lid
Geke van der Vegt	lid
Cor Wesseling	lid
Martin van Rijs	lid

Per 15 april 2024 zijn Hinke van der Werf en Bernadette Holtkamp toegetreden tot het bestuur. Bennie Hulscher is in december 2024 gestopt als actief bestuurslid maar blijft nog wel als vrijwilliger actief voor de kinderboerderij. Bernadette Holtkamp heeft de secretaristaak van Martin Smeijers overgenomen die eind 2023 als bestuurssecretaris was gestopt.

Elly Bonke heeft in de tussenliggende periode naast het penningmeesterschap tevens als secretaris gefunctioneerd. Hinke van der Werf is zich binnen het bestuur gaan bezighouden met taken als PR (inclusief website) en donateurs/sponsoring. Dit doet zij samen met Martin van Rijs. Hinke ondersteunt tevens Geke van der Vegt bij het organiseren van activiteiten.

Het bestuur zoekt nog ondersteuning op het gebied van personeelszaken/HR en is in 2024 in totaal 10 keer bij elkaar geweest.

NB: Per 1 januari 2025 heeft Chris Heskamp het penningmeesterschap van Elly Bonke overgenomen.

ANBI

De stichting heeft de status van instelling voor algemeen nut (ANBI). Hierdoor zijn giften aftrekbaar van de belasting. In 2021 zijn de statuten aangepast om nog beter te voldoen aan de ANBI-status. Zo is aangegeven dat er geen uitkeringen worden gedaan aan personen die verbonden zijn aan de stichting. Bestuurders krijgen geen beloning voor hun werkzaamheden. Wel mogen bestuursleden een vergoeding krijgen voor de kosten die ze maken. Deze bedroeg € 200,- voor het dagelijks bestuur en eenzelfde bedrag voor de administratie. Op onze website wordt verantwoording afgelegd met betrekking tot de ANBI-status.

FINANCIEEL BEHEER

De opzet en organisatie van het financieel beheer is in 2024 aangepast. De belangrijkste elementen zijn als volgt: de penningmeester voert het financieel beleid, doet alle betalingen en verzorgt de verslaglegging. De penningmeester stelt de begroting op en bewaakt deze. Vervolgens wordt halfjaarlijks een tussenstand opgemaakt ter controle door het bestuur. Jaarlijks wordt de jaarrekening opgeleverd en voorgelegd aan het bestuur. De jaarrekening wordt vervolgens gecontroleerd door een externe partij die tevens zorgt voor een samenstelverklaring ten behoeve van de gemeente.

De werkzaamheden werden door Elly Bonke uitgevoerd, waarbij Alette Wijnen ondersteuning verleende bij het vervaardigen van o.a. de jaarrekening. Deze werkzaamheden zullen vanaf 01-01-2025 worden uitgevoerd door Chris Heskamp die het penningmeesterschap per genoemde datum heeft overgenomen. De Kinderboerderij heeft zich voor de komende jaren als doel gesteld het eigen vermogen van de stichting in overleg met de gemeente op een acceptabel niveau te brengen zodat tegenvallers kunnen worden opgevangen.

BEHEERDERSTEAM KINDERBOERDERIJ

Het beheerdersteam bestond in 2024 uit drie vaste krachten (2,25 fte) die ondersteund werden door vrijwilligers en stagiaires. Tijdens openingstijden is minstens één van de vaste krachten aanwezig. Het beheerdersteam bestond in 2024 uit de volgende mensen:

- Jordi Grashof, beheerder
- Quislaine Storteboom, beheerder
- Thomas Nakken, assistent beheerder tot 1 december 2024
- Patrick Duijn, assistent beheerder met ingang van 1 december 2024

In onderstaande tabellen is de verdeling in uren voor het jaar 2024 weergegeven.

<i>Aanstelling</i>	<i>Quislaine</i>	<i>Jordi</i>	<i>Thomas/Patrick</i>	<i>Totaal</i>
Dagen/week	4,6	4,6	0	9,2
Weekenden/jaar	12	12	28	52
Fte	1,02	1,02	0,21	2,25

Tabel 1: Inzet in 2024 van beheerdersteam bij Kinderboerderij Noord

Voor de medewerkers volgt de stichting de CAO voor personeel dat werkzaam is in de detailhandel in onder andere dierenspecialzaken (CAO Dibevo).

VRIJWILLIGERS EN STAGIAIRES

Ook in 2024 hebben we weer veel hulp gehad van stagiaires en vrijwilligers. Gerrit Verhoef en Josie Moore waren weer van de partij. We hebben bovendien elke zaterdag hulp gehad van vrijwilliger Sven Hopster. De helft van het jaar heeft vrijwilliger Patrick Podde op de zondagen hulp geboden. Hiermee is hij helaas halverwege het jaar gestopt.

Buiten Gerrit, Josie, Sven en Patrick zijn er nog een aantal andere vrijwilligers actief geweest. Zo heeft Thijs Duinkerken in de vakanties geholpen en hebben we op doordeweekse dagen vaak hulp gehad van Aya Alhafidh. Isis heeft bovendien regelmatig geholpen op de zaterdagmiddagen.

Buiten de vrijwilligers zijn er ook in 2024 weer veel stagiaires geweest. Gelukkig wisten ze ons weer te vinden. We hebben o.a. stagiaires gehad van Zone college Almelo, Zone.College Enschede, het Meerik en verschillende scholen voor voortgezet onderwijs voor een korte maatschappelijke stage.

Een paar extra handen kwam dit jaar kwamen ook weer voort uit de contacten die we hebben met de Reclassering en bureau Halt. Een aantal personen heeft timmer- en schilderwerkzaamheden verricht of gewoon geholpen met de dierv verzorging.

In onderstaande tabel is het aantal uren weergegeven dat vrijwilligers en stagiaires hebben gewerkt. Dit overzicht bevat echter niet de inzet van de bestuursleden en de werkzaamheden die Alette Wijnen voor de financiële administratie heeft verricht.

<i>Vrijwilligers</i>		<i>Stagiaires</i>		<i>Andere instanties</i>		<i>195</i>
Gerrit	681	MBO Zone College	2819	De Meerik		
Josie	168			Bureau Halt		23
Overige vrijwilligers	823			Reclassering		847
		Maatschappelijke stage	660			
				<i>Totaal</i>		<i>6216</i>

Tabel 2: Inzet in 2024 van vrijwilligers en stagiaires bij Kinderboerderij Noord

DUURZAAMHEID

De belangrijkste stap voor verduurzaming betrof de isolatie van het grote boerderijdak. Ook zijn de muren van de woning voorzien van binnenwanden en zijn de ramen voorzien van HR++ glas. In een energierapport dat de boerderij door de firma Linnemans heeft laten uitvoeren, was aangegeven dat de warmtevraag hiermee met meer dan de helft kon worden verminderd. De warmtevraag van de woning is zelfs zover teruggebracht dat deze geheel verwarmd kan worden met een warmtepomp. Ook is een systeem geplaatst om warmte terug te winnen uit de uitgaande ventilatielucht. De gasketel is verwijderd en de woning verbruikt geen gas meer.

Bovendien zijn op het grote boerderijdak 30 nieuwe zonnepanelen geplaatst. De oude panelen werden op het volière dak geplaatst. Daarmee groeit het totale aantal naar 46 panelen.

De timmerwerkplaats wordt verwarmd met een houtkachel die brandt op resthout van de boerderij.

De educatieve ruimte en de beheerdersruimte worden nog verwarmd met een gasketel. Er zijn thermostaatkranen geplaatst om de temperatuur per ruimte apart te kunnen regelen en om energie te besparen. Het plan bestaat om ook (bij voldoende middelen) deze ruimten te isoleren en te voorzien van binnenwanden en voorzetramen voor de stalramen. Ook in de schuur wordt nog met gas gestookt. Het gasketeltje is in 2021 vervangen door een nieuw exemplaar. Een nieuw onderhoudscontract is getekend om te zorgen dat de gasketels in goede staat blijven.

De boerderij scheidt alle afval in papier, plastic en overig afval. Het snoeiafval wordt voor een belangrijk deel eerst in de hertenweide gelegd waar de kudde zich tegoed doet aan de bast. Kinderboerderij Enschede-Noord en Moestuinvereniging Het Vaneker

hebben de handen ineengeslagen om deze klus te klaren. Vrijwilligers en leden zijn aangemoedigd om deel te nemen aan deze opruimactie

Er is ook een extra stal gebouwd op de kleine weide naast de damherten. Met de bouw van deze stal is begonnen in 2023 en de stal is in 2024 helemaal afgemaakt. Het is een mooie stal geworden waarin de pony en koe al hebben gestaan en waarmee de beheerders heel blij zijn. Door deze extra stal is er bovendien wat meer speling in het wisselen van de dieren op de andere weilanden. Er is gebouwd met gebruikte materialen.

RENOVATIE BOERDERIJ

In 2023 waren we al bezig met de renovatie van de kinderboerderij. Langzaam is de zolder omgebouwd naar een grote vergaderruimte met kantoor. In 2024 zijn we hiermee verder gegaan. Inmiddels begint het te lijken op een prachtige ruimte waarvan we in de toekomst graag gebruik zullen gaan maken. De grote werkzaamheden zijn inmiddels klaar. Het gaat nu nog om de afwerking. We hopen in 2025 mooie ramen te krijgen in het gerenoveerde zolderluik.

VERHUUR WONING EN EDUCATIEVE RUIMTE

Sinds 15 april 2022 wordt de woning verhuurd. De educatieve ruimte is met ingang van juni 2023 1 dag per week verhuurd aan Extra Puurrr. Daarnaast hebben we de ruimte nog 5 keer voor een dagdeel kunnen verhuren voor kinderfeestjes of vergaderingen. Het Zone.college heeft de educatieve ruimte ook meerdere dagdelen gehuurd voor hun praktijklessen.

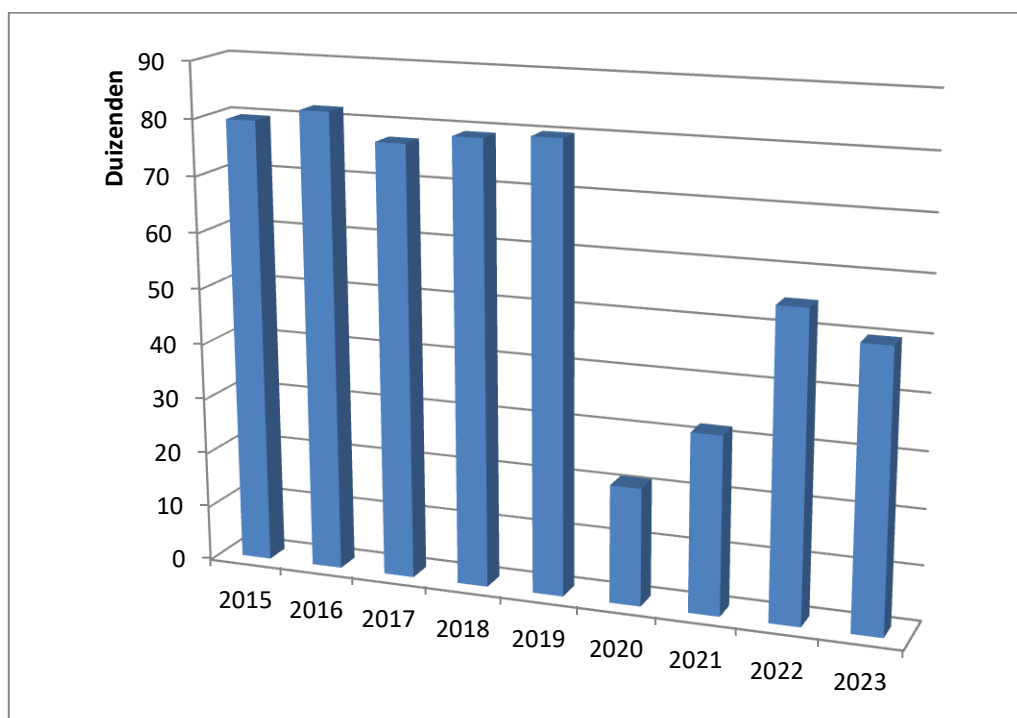
BEZOEKERS

Het aantal bezoekers van de kinderboerderij is sinds corona helaas aanzienlijk gedaald. Voor de coronaperiode hadden we jaarlijks ongeveer 80.000 bezoekers. Tegenwoordig ligt dat aantal wat lager. Ondanks het feit dat we in 2024 een heel nat najaar hebben gehad, is onze inschatting dat er toch ongeveer 55.000 bezoekers zijn geweest. We lijken er dus weer wat op vooruit te zijn gegaan in vergelijking met het jaar 2023, toen onze schatting op 50.000 bezoekers lag. Er toen in vergelijking met het jaar 2022 sprake van een daling in bezoekersaantallen van 9%.

Onder onze bezoekers zien we opa's en oma's met kleinkinderen, ouders met kinderen, tieners en volwassenen. Verder krijgen we bezoekers van peuterspeelzalen, BSO's, basisscholen en middelbare scholen. Regelmatig worden we bezocht door grote groepen. Deze worden natuurlijk allemaal meegeteld in het totale bezoekersaantal. De groepen kinderen van BSO's, peuterspeelzalen of basisscholen maken ook vaak gebruik van de lespakketten die de kinderboerderij aanbiedt.

Vaak zien we ook veel vaste bezoekers terug. Mensen die hier wekelijks of periodiek komen. Een klein aantal komt hier zelfs dagelijks. Deze bezoekers vinden de kinderboerderij een fijne plek om even een rondje te lopen of even tot rust te komen met de kinderen onder het genot van een kopje koffie of ijsje. Tussendoor kunnen de dieren natuurlijk geaaid worden.

In onderstaande figuur is een overzicht gegeven van het verloop van de bezoekersaantallen sinds 2015. (NB: in 2024 zien we een stijging tot 55.000)

Figuur 2: Verloop van het aantal bezoekers sinds 2015

DONATEURS EN SPONSOREN

Vanuit de Rabo ClubSupport actie heeft Monique Wijlens namens de Rabobank Zuid en Oost Twente een cheque aangeboden ter waarde van € 500. De overhandiging van deze cheque vond plaats in het bijzijn van enkele bestuursleden en een beheerder. Monique benadrukte het belang van de kinderboerderij voor onze gemeenschap en de wijze waarop deze bijdraagt aan de educatie en recreatie van kinderen.

Dit bedrag is samengevoegd met het eerder verkregen bedrag van de Rabobank. We hebben daardoor een mooi totaalbedrag kunnen reserveren voor de aanschaf van een nieuw speeltoestel in 2025. Gezien de hoge kosten die hiermee gemoeid zijn, zal er echter ook cofinanciering aangevraagd moeten worden bij de Wijkbudgettencommissie Mekkelholt/Deppenbroek.

Het aantal donateurs lag in 2024 rond de 50. Er zijn verschillende mogelijkheden om donateur te zijn zoals:

- donateur tot wederopzegging
- donateur voor 3 jaar
- donateur van een dier tot wederopzegging
- donateur van een dier voor 3 jaar
- eenmalige donatie.

Om eenmalige donaties laagdrempeliger te maken, werken we sinds eind 2024 met een QR-code. Deze is op verschillende plekken op de kinderboerderij te vinden maar ook op onze vernieuwde website. We hopen hiermee het aantal eenmalige donaties te verhogen.

Vanuit diverse organisaties die de kinderboerderij een warm hart toedragen, hebben we in 2024 financiële steun ontvangen. We kregen bijvoorbeeld korting op het vernieuwen van de diefstal- en brandmelders door Alarm Wesa. Naast financiële steun, ontvangen we ook regelmatig hulp in natura.

We hebben onder andere ondersteuning gekregen van Initiatiefkracht om een aantal PR-initiatieven te versterken. Door de wijkbudgetten en Initiatiefkracht is de kinderboerderij in 2024 ruim voorzien van gelden om een aantal gewenste projecten te kunnen financieren.

De volgende projecten waren daardoor mogelijk:

- De verbouwing om van de zolder een multifunctionele ruimte te maken. De voltooiing wordt verwacht in de loop van 2025.
- Het investeren in allerlei PR-behodigdheden (zie activiteiten hieronder!)
- Het organiseren van voor- en najaarsmarkten voor jong en oud, waarvan we een jaarlijks terugkerend evenement willen maken.
- Het realiseren van enkele seniorentuinen bij de volkstuinten en het realiseren van een aantal grote moestuinten op de plek van de voormalige jeugdtuinen. Deze moestuinten zijn meteen in gebruik genomen wat bijdraagt aan verkleining van de wachtlijst van het aantal aanvragers van een moestuin.
- Het vervangen van enkele inmiddels behoorlijk versleten banken op de kinderboerderij voor meer duurzame exemplaren.

Hieronder volgt nog een aantal (PR-) activiteiten waaraan in 2024 hard is gewerkt:

1. Vernieuwing van de website

Kinderboerderij Noord heeft haar website vernieuwd om beter te kunnen communiceren met de bezoekers en betrokkenen. De ondersteuning om tot deze hedendaagse website te komen is 'om niet' gedaan door het bedrijf WUNDERBAR. Dit bedrijf blijft in de toekomst betrokken bij het onderhoud en de beveiliging van onze website.

2. Sponsorprogramma

In 2024 hebben we een aantal sponsorpakketten samengesteld waarmee we in 2025 meer sponsoren willen gaan werven. De vernieuwde website vormt hiervoor een belangrijke basis. Dit programma is bedoeld om de betrokkenheid van bewoners en bedrijven in de wijken te vergroten, wat kan leiden tot meer donaties.

3. Sponsorenbord

Er is een nieuw sponsorenbord geplaatst bij de entree van de kinderboerderij met als doel de zichtbaarheid van sponsoren te vergroten. Het oude sponsorenbord is vervangen voor een prachtig nieuw houten exemplaar. Jordi Grashof en Bennie Hulscher hebben hier samen hard aan gewerkt en het resultaat mag er zijn. Op dit bord komen de namen van sponsoren en informatie over onze certificaten en evenementen. Om het plaatje af te maken heeft Jordi een plantenbak gemaakt van hetzelfde hout. Deze staat voor het bord en vormt daarmee een mooi geheel.

4. Logo kinderboerderij

De kinderboerderij heeft een nieuw en eigentijds logo laten ontwerpen door het bedrijf van Julius Visser (Visser & De Graef) met een moderne uitstraling. De verder uitrol daarvan zal gezien de kosten gefaseerd gebeuren.

5. *Beachflags*

Er is een aantal beachflags aangeschaft die net als het nieuwe logo ook ontworpen zijn door het bedrijf van Julius Visser. De beachflags zullen waarschijnlijk worden gebruikt voor promotionele doeleinden en om de zichtbaarheid van de kinderboerderij te vergroten. Ook deze ondernemer verrichte zijn werkzaamheden voor de kinderboerderij 'om niet'.

Al deze initiatieven zijn gericht op het vergroten van de betrokkenheid van de lokale gemeenschap bij de kinderboerderij en het aantrekken van meer donateurs. We kijken ernaar uit om deze plannen (en vele nieuwe plannen) in de komende periode te kunnen realiseren en de Kinderboerderij Noord verder te laten groeien als een waardevolle plek in de wijk.

NATUUREDUCATIE

Het ontdekkingspad en de daarbij behorende waterloop is officieel geopend in 2023 tijdens de schaapscheerdersdag. In het ontdekkingspad zijn diverse leuke elementen aangebracht om het voor de kinderen en ouders een aantrekkelijk en leerzaam looppad te maken. Hieraan zijn ook speciale borden met vragen over de natuur en insecten toegevoegd.

Dankzij sponsors hebben we ook drie grote zoekkaartborden kunnen laten maken. Deze sponsors hebben het bovendien mogelijk gemaakt dat wij speciale borden voor het ontdekkingspad hebben kunnen realiseren. Op elk bord staan verschillende soorten grond dieren, spinnen en vlinders afgebeeld zodat kinderen kunnen leren hoe elk dier eruit ziet.

Het in 2023 aangelegde ontdekkingspad is in 2024 aanzienlijk uitgebreid met allerlei leuke dieren. Helaas is dit pad volledig vernield. De beheerders hebben wel bijna alle onderdelen terug kunnen vinden en zullen proberen het ontdekkingspad in 2025 weer nieuw leven in te blazen. De kinderboerderij vindt het namelijk belangrijk dat de bezoekers en vooral ook de kinderen, kunnen leren wat er allemaal leeft in en op de grond en hoopt daar op deze wijze een steentje aan te kunnen bijdragen. De kinderboerderij hoopt in de komende jaren het natuureducatieprogramma nog verder te kunnen uitbreiden.

Ook de waterloop en waterpomp zijn inmiddels favoriet bij de kinderen. Er wordt veel gebruik van gemaakt. De kinderboerderij hoopt hier in de toekomst meer mee te gaan doen.

MOESTUINEN

De stichting heeft sinds haar oprichting ruimte geboden voor de moestuinen. Het tuincomplex is in 2014 overgedragen aan Moestuinvereniging Het Vaneker. Met de vereniging is overeengekomen dat het complex zich in netheid, aanzien en bebouwing positief zal blijven onderscheiden van andere moestuinen. Nieuwe bebouwing is echter niet toegestaan. Kleine kassen mogen worden gebruikt tijdens het zomerseizoen maar voor de winter moeten ze worden verwijderd. De vereniging betaalt jaarlijks huur aan de kinderboerderij voor het gebruik van de grond.

Het afgelopen jaar is de samenwerking tussen de Moestuinvereniging Het Vaneker en Kinderboerderij Noord verbeterd, met als mooi bijeffect dat in de toekomst vaker gezamenlijke activiteiten ontplooid zullen gaan worden. Ook zien we dat de vereniging veel onderhoud aan het tuincomplex heeft uitgevoerd.

Moestuinvereniging Het Vaneker biedt senioren een ontmoetingsplek in Enschede-Noord. Op het complex van de tuinvereniging is een seniorentuin aangelegd, waar senioren kunnen tuinieren samen met vrijwilligers die het zwaardere werk doen.

Begin 2025 zullen er 6 nieuwe tuinen van elk 85 vierkante meter beschikbaar komen. Dit biedt niet alleen meer ruimte voor de bestaande tuinders maar ook kansen voor nieuwe liefhebbers van tuinieren. Deze uitbreiding vereist echter een aantal noodzakelijke voorbereidende werkzaamheden om het terrein van bijna 600 vierkante meter klaar te maken voor gebruik. De kosten voor de aanleg van een gemiddelde tuin variëren tussen de €50 en €100 per vierkante meter. Dit houdt in dat de totale kosten voor de aanleg van de zes nieuwe tuinen aanzienlijk kunnen oplopen, afhankelijk van de hoeveelheid en soort werkzaamheden die nodig zijn. Het was dus belangrijk om een begroting op te stellen en alle kosten zorgvuldig in kaart te brengen. De aanleg van de moestuinen is mogelijk gemaakt door bijdragen van Wijkbudgetten Enschede-Noord en Moestuinvereniging Het Vaneker.

De uitbreiding van het volkstuincomplex is bovendien een spannende ontwikkeling die veel kansen biedt voor de lokale gemeenschap. Door het creëren van nieuwe moestuinen en het onderhouden van een schone en veilige omgeving, willen we de liefde voor tuinieren bevorderen en de sociale verbinding binnen onze gemeenschap versterken. Het is dus belangrijk dat we samenwerken om deze uitbreiding mogelijk te maken. Laten we ervoor te zorgen dat de volkstuintuinen een plek blijven waar mensen kunnen genieten van de natuur, waar men elkaar kan ontmoeten en waar men gezond voedsel kan verbouwen.

Er is dus sprake van een duidelijke verbetering in de samenwerking tussen het bestuur van Moestuinvereniging Het Vaneker en Kinderboerderij Noord. Deze samenwerking heeft geleid tot enkele mooie gezamenlijke initiatieven. De voormalige jeugdtuinen zijn komen te vervallen en zijn door leden van het volkstuincomplex omgetoverd tot een aantal tuinen dat verhuurd kan worden. Dit draagt ook bij aan het verkorten van de wachtlijst.

Wij willen onze grote waardering dan ook uitspreken voor het vele zware werk dat is verricht om dit voor elkaar te krijgen. Daarnaast zien wij ook een enthousiaste samenwerking ontstaan bij de organisatie van de voorjaars- en najaarsmarkten op het terrein van de kinderboerderij. Deze evenementen beloven een mooie aanvulling te worden op de activiteiten in het volkstuintuinencomplex.

Desgevraagd wordt door de voorzitter van Moestuinvereniging Het Vaneker, Martin van Homrighausen, aangegeven dat 2024 voor hen een bijzonder jaar is geweest. Er was sprake van ongekende uitdagingen voor de tuiniers. Een derde van het volkstuincomplex heeft van september 2023 tot juli 2024 onder water gestaan door de aanhoudende regenval. Toen het eindelijk droger begon te worden, werd men geconfronteerd met een invasie van slakken, die vrijwel alle gewassen hebben aangetast.

Positieve ontwikkelingen die door de voorzitter werden genoemd, waren:

- de afronding van de seniorentuin die nu wordt beheerd door twee tuiniers
- het opknappen van tuin 31 en de verhuizing van de tuinier naar tuin 56a
- het renoveren van een grote tuin die nu klaar is voor verhuur

- het deelnemen aan voor- en najaarsmarkten op de kinderboerderij.

In oktober heeft bovendien een jaarlijkse opschoondag plaats gevonden, gevolgd door een gezellige BBQ. Verder heeft een klein toegewijd team van vrijwilligers hard gewerkt om de voormalige jeugdtuin om te vormen tot 6 nieuwe moestuinen. Er is ook afscheid genomen van ongeveer 20 tuiniers en de meeste nieuwe tuinen zijn al weer verhuurd voor het nieuwe seizoen.

ACTIVITEITEN

Op zaterdag 1 juni 2024 vond er een Lentemarkt plaats op Kinderboerderij Enschede - Noord. Het was een gezellige en goedbezochte dag met bezoekers uit alle wijken van Enschede. Voor de kinderen waren er speciale activiteiten zoals het programmeren van een robot (begeleid door Tetem), een springkussen, schminken, op de foto met een geitje, knutselen en een speurtocht.

Bovendien was er een presentatie van Moestuinvereniging Het Vaneker. Er waren diverse kramen met streekproducten (bijvoorbeeld Boerderij Ensink). Ook was er ambachtelijk handwerk met wol te zien van Naomi Wichers. Beheerders en vrijwilligers van de kinderboerderij verzorgden de dieren, beantwoordden vragen en zorgden voor een gastvrije ontvangst met koffie, thee en ranja.

Op donderdag 19 september heeft een groep van zo ongeveer 80 functionarissen van de brandweer een ochtend vrijwilligerswerk gedaan op de kinderboerderij. Er is ontzettend veel werk verzet. Zo is men bezig geweest met het snoeien van de houtwal achter de damhertenweide, zijn de gaten bij de speeltuin opgevuld en is er gras gezaaid. Verder zijn er palen geplaatst met gaas om het weiland in tweeën te delen. Dit was de grootste klus die gedaan moest worden. Het sponsorbord naast de ingang van de kinderboerderij is weggehaald en er is een aantal dode en gevaarlijke boomtakken verwijderd. Na al het harde werk was ook nog tijd en ruimte voor een gezellige lunch. Dus al met al was dit weer een hele succesvolle dag waarvoor wij de mensen van de brandweer nogmaals hartelijk willen bedanken.

Op zaterdag 28 september vond de Najaarsmarkt plaats. Ook dit was weer een drukke en goedbezochte dag met allerlei soorten kraampjes en activiteiten. Ook deze dag was dus zeker voor herhaling vatbaar.

PUBLICITEIT

In 2024 hebben we in samenwerking met het bedrijf Wunderbar onze website volledig vernieuwd. Alle informatie over onze boerderij en de dieren is nu weer up to date.

We zijn in 2024 ook actiever gebruik gaan maken van onze social media kanalen. Naast Facebook maken we nu ook gebruik van Instagram. Daarnaast hebben we inmiddels een vermelding bij Kidsproof.

Bovendien verschijnen in het wijkblad van stadsdeel Noord en in de Huis aan Huis regelmatig een bijdragen van onze kinderboerderij. In het wijkblad verschijnt in elk nummer een bijdrage van de kinderboerderij. De redactie zorgt steeds voor een mooie plaats in het blad.

Met het informatieblad zijn we gestopt. We bieden de informatie uit dit blad nu digitaal aan via de website. De ruimte die we verhuren is ook opgenomen bij het digitale Makelpunt van gemeente Enschede. Ook is er vanuit *ijjmaaktenschede.nl* een promotiefilmpje gemaakt waaraan ook de kinderboerderij heeft meegewerkt en waarin zij nu ook meer zichtbaar is.

Website en informatiezuilen

Op onze nieuwe website kunnen bezoekers informatie vinden over de kinderboerderij en haar bewoners. Er is informatie te vinden over de verzorging van de dieren en de verschillende lesprogramma's die aangeboden worden. Bovendien zijn er leuke foto's en filmpjes te bekijken. Daarnaast wordt ingegaan op de verschillende manieren waarop mensen de boerderij kunnen steunen. Dit kan onder andere via het concept 'Adopteer een dier' waarbij bezoekers adoptiebaasje kunnen worden van een dier op de boerderij.

Op onze website is tevens informatie te vinden over de verhuur van onze educatieve ruimte voor bijvoorbeeld kinderfeestjes, vergaderingen en workshops. Verder zijn op de website de activiteiten die we organiseren gemakkelijk te vinden.

In 2023 zijn de plannen rondom de informatiezuilen en schermen ontwikkeld. In 2024 zijn we daarmee verder gegaan en zijn de informatiezuilen en schermen aangepakt. Het scherm buiten aan de muur is wat lager opgehangen. Hierop is nu allerlei informatie te vinden.

De groene zuil die buiten onder het scherm stond, is inmiddels verwijderd en vervangen door een touchscreen (met website) binnen bij de konijnen en cavia's. Kinderen kunnen klikken op de verschillende dieren en zo iets leren over een bepaalde diersoort en de verschillende diersoorten op de kinderboerderij.

ONDERHOUD GEBOUWEN EN TERREIN

De hoofdgebouwen en het terrein zijn in eigendom van de Stichting Kinderboerderij Enschede-Noord. De stichting is dus volledig verantwoordelijk voor het onderhoud.

Meerjarenonderhoudsplan

Door de Nibag Groep is in 2022 een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemaakt voor de boerderij, de kapschuur en de stal voor de komende 10 jaar. De werkzaamheden worden op basis van dit plan verricht.

Gezien de financiële situatie van de kinderboerderij is in 2024 door het bestuur in overleg met de beheerders besloten nogmaals kritisch te kijken naar het MJOP. Dit heeft geleid tot enkele financiële aanpassingen. Er gaat meer werk door de medewerkers uitgevoerd worden. Bovendien kan er minder worden gespaard in het MJOP voor aankomende investeringen op de kinderboerderij. Wij vinden dit als bestuur uiteraard een ongewenste situatie maar zien hier ook wel de noodzaak van in.

In het kader van de verduurzaming van de kinderboerderij zijn er in 2024 diverse offertes aangevraagd die betrekking hebben op het vervangen van de in zeer slechte staat van onderhoud verkerende kozijnen en op het plaatsen van HR+++ ramen. Gezien de hoogte van de kosten is het voor de kinderboerderij ook in 2025 niet mogelijk deze te dekken vanuit de eigen financiële middelen. Er zal dus gekeken moeten worden naar een andere mogelijkheid om dit grootschalige onderhoud financieel mogelijk te maken.

Grondsanering parkeerplaats

De grond van de parkeerplaats en het volkstuintencomplex is in 2023 onderzocht op eventuele PFAS-sporen en asbest. Hierbij werd wel iets aangetroffen waardoor er destijds een extra onderzoek heeft plaatsgevonden. Hieruit bleek dat er op dat moment geen stappen ondernomen hoefden te worden.

Wat betreft de grondsanering van de parkeerplaats heeft er in januari 2024 een gesprek plaats gevonden met het stadsdeelmanagement om mee te denken over een oplossing. De kinderboerderij wordt jaarlijks door tienduizenden mensen bezocht. Een aanzienlijk deel daarvan komt met de auto. De parkeerplaats verkeert echter in slechte staat door vele gaten en diepe kuilen in het wegdek en door onvoldoende afwatering. Dit is niet bepaald een visitekaartje van de kinderboerderij en gaat ten koste van de toegankelijkheid van het terrein. Bovendien kan dit leiden tot schade aan auto's of andere vervoersmiddelen. Het stadsdeelmanagement heeft voorgesteld om als voorlopige oplossing grastegels te plaatsen op de parkeerplaats. Het bestuur van de kinderboerderij is nog in overleg met de gemeente over een definitieve oplossing. Hopelijk gaat het in 2025 lukken om een 'gatenvrije' parkeerplaats te realiseren.

Onderhoud houtwal en diverse werkzaamheden

Eind 2023 zijn wij begonnen met het snoeien van de houtwal langs de Vanekerstraat. In samenwerking met Het Meerik hebben wij een plan opgesteld om de wal in zones op te delen. Hierdoor ontstaan er verschillende blokken die om en om elke paar jaar gesnoeid gaan worden. Dit betekent meer beschutting voor de dieren en er ontstaan ook weer meer zichtlijnen. Het werk wordt gedaan door leerlingen van Het Meerik. In 2024 heeft er ook weer regulier onderhoud aan de houtwal plaatsgevonden.

Er zijn in 2024 op de kinderboerderij nog diverse andere werkzaamheden uitgevoerd. Hieronder volgt een overzicht.

Camera's

Vanwege ongewenste gebeurtenissen bij andere kinderboerderijen is er besloten ook op onze kinderboerderij camera's op te hangen. We hopen zo de veiligheid meer te kunnen waarborgen.

Plateaus geitenweide

De plateaus op de geitenweide bij de stal en naast de sluis, waren al geruime tijd toe aan een goede opknapbeurt. Door mollen en boomwortels komen de tegels soms omhoog en gaat alles scheef liggen. De beheerders hebben samen met de vrijwilligers deze plateaus opgeknapt zodat alles er nu weer strak bijligt.

Gaas op schapenweide

Met hulp van mensen van de brandweer hebben we nieuw gaas kunnen plaatsen op de schapenweide. Hierdoor kunnen we dit grote weiland opdelen in 2 stukken. We kunnen zo in de toekomst de schapen die even niet samen kunnen staan, gescheiden houden. Dit is ook handig voor het begrazen. Door het weiland in tweeën te delen kan de ene helft weer aangroeien, terwijl de schapen op de andere helft staan te grazen.

Egaliseren speelweide

In samenwerking met dezelfde mensen van de brandweer is ook de speeltuin weer geëgaliseerd. Kruiwagens vol zand zijn verdeeld over de gaten en kuilen op het speelterrein zodat deze nu weer mooi egaal is.

Kortom, er zijn in 2024 weer veel onderhoudswerkzaamheden verricht. Hieronder een samenvattend overzicht:

- Bouwen stal op de kleine weide naast de damhertenweide (inclusief nieuw plateau)
- Opknappen hooiruif bij de herten
- Verrichten diverse werkzaamheden aan de zolder (nieuwe kantoor)
- Aanleggen nieuwe waterleiding in de volière
- Aanplanten kers en berk bij de varkens
- Aanplanten haag bij de mestbult
- Snoeien houtwal achter de schapenweide
- Snoeien houtwal langs de Vanekerstraat
- Ophangen camera's
- Poten nieuwe plantjes bij de poort
- Weghalen oude informatiezuil
- Opknappen kalkoenstal opgeknapt (NL Doet)
- Opknappen daken hokken konijnenbult
- Nieuwe drainage kleine weide
- Opnieuw bestraten plateaus geitenweide
- Inzaaien gras bij de vijver
- Schoonmaken windveren
- Onkruidvrij maken bestrating met bermmaaier
- Opvullen gaten op de parkeerplaats
- Maken nieuwe waterdrinkbak voor de varkens.
- Aanleggen nieuw gaas schapenweide (Mekkelholtsmoat).
- Weghalen dode takken door de brandweer
- Egaliseren speelweide
- Schilderen nieuwe stal kleine weide
- Doen van aanpassingen en nieuw doek mestbult
- Storten nieuw zand in schapenstal Mekkelholtsmoat
- Maken nieuw sponsorbord en plantenbak entree.
- Plaatsing nieuwe bankjes

DIEREN

In grote lijnen is het dierenbestand van onze kinderboerderij in 2024 redelijk stabiel gebleven.

Ophokplicht

Sinds oktober 2022 geldt er een ophokplicht. Sindsdien hebben de kippen ook opgehokt gezeten in de volières, het kippenhok en de opvangvolières. Ook de eenden en ganzen moesten afgeschermd worden van publiek. In juli 2023 mochten de kippen en andere pluimvee eindelijk weer naar buiten. In november 2023 brak er helaas weer opnieuw vogelgriep uit en vanaf 14 november 2023 moeten de kippen, ganzen, eenden en al het andere pluimvee weer afgeschermd en opgehokt worden.

De beheerders hebben er voor gekozen om de dieren die het betreft op te hokken en af te schermen, met uitzondering van de pauwen. Tijdens een eerdere ophokplicht is er helaas een mooie pauwenhaan gesneuveld door de stress van het ophokken. Beheerders wilden dit risico niet nogmaals lopen. Op 20 november 2024 werd er helaas opnieuw een ophokplicht uitgeroepen.

Dierenbestand

Op 15 mei 2024 is onze koe Fien bevallen van een prachtig vaarskalf, een meisje genaamd Elsa. Helaas hebben we een aantal schapen verloren door het blauwtongvirus, namelijk 3 lammeren en 1 volwassen ooi. We hebben dus in 2024 een aantal lammeren aangehouden om de kudde op peil te houden. In verband met de jaarlijks terugkerende vogelgriep zijn we ook minder pluimvee gaan houden. Daardoor hebben we in de volières meer ruimte als er weer opgehokt moet worden. We zijn met name daarom ook kleinere kippenrassen gaan houden.

Er wordt nog steeds samengewerkt met het Zone.college. Dit jaar waren stagiaires van deze opleiding voor het eerst ook aanwezig in de kerstvakantie.

De geitenlammeren zijn allemaal verkocht en goed terechtgekomen. We hebben 1 geitenlam zelf aangehouden. Verder hebben we een nieuwe geitenbok aangeschaft om ons team van dekbokken te versterken. Dit om meer variatie in kleur te fokken en de kudde gezond te houden. De nieuwe geitenbok heet Gijs en heeft een speciale keur (maanvlek). We hopen mooie lammeren van hem te krijgen.

Helaas hebben we in 2024 vlak voor het dekseizoen afscheid moeten nemen van Guus, onze prachtige blauwe dekbok. Hij begon steeds magerder en zwakker te worden. Na onderzoek bleek hij positief te testen op paratbc. Dit is helaas niet te genezen en wij hebben hem derhalve moeten laten inslapen. We hebben de rest van de geiten getest gelukkig negatief. We hebben 1 zoon van Guus aangehouden om de lijn en kleur van Guus voort te zetten. In totaal hebben we op de kinderboerderij nu 13 dwerggeiten. In 2024 zijn er ook 4 damhertkalfjes geboren. In verband met mogelijke inteelt zijn deze kalfjes opgehaald door Wildhandel Tieke.

Voor een volledig overzicht van het dierenbestand van onze kinderboerderij per december 2024 wordt verwezen naar de bijlage.

SAMENWERKING MET DE ANDERE KINDERBOERDERIJEN

Ook in 2024 hebben we de samenwerking met andere kinderboerderijen voortgezet. Zo is er een goed contact met Kinderboerderij Erve 't Wooldrik en met Kinderboerderij Rijssen-Holten. Samen met Kinderboerderij Erve 't Wooldrik beheren wij ook een schapenram. Deze wordt samen met deze kinderboerderij uitgezocht en men laat dan schapen bij ons dekken.

De schermen en zuilen zijn tot stand gekomen in samenwerking met: Kinderboerderij Erve 't Wooldrik, Stadsboerderij de Wesseler, Kinderboerderij de Hölte, Kinderboerderij Beeklust en Kinderboerderij Scholtenhagen. Samen beheren we de financiën om het onderhoud van deze schermen en zuilen mogelijk te maken.

We hebben nauw contact met de andere kinderboerderijen in Enschede. Jaarlijks hebben we met Stadsboerderij de Wesseler en Kinderboerderij Erve 't Wooldrik een BHV- cursus en zijn we aanwezig op een veiligheidsdag. Twee keer per jaar wordt er door koepelorganisatie vSKBN een regiodag georganiseerd, waar we als beheerders vaak samen met de beheerders van Erve 't Wooldrik aanwezig zijn.

SAMENWERKING EXTRA PUURRR

Ook in 2024 is er weer samengewerkt met Extra Puurrr. Zij huren 1 dag in de week, de maandag, de educatieve ruimte en verrichten die dag werkzaamheden op de kinderboerderij. Extra Puurrr is een kleinschalige dagbesteding met een unieke visie en werkwijze voor mensen met uiteenlopende functiebeperkingen. De focus ligt op zelfregie en een positief betekenisvol leven. Deelnemers zijn dus mensen met een beperking, ouderen of mensen met psychiatrische achtergrond. Elke maandag bezoeken 8 deelnemers de boerderij. Onder begeleiding maken ze stallen schoon en voeren ze dieren of maken ze ruimtes schoon. Extra Puurrr wil op termijn graag uitbreiden qua deelnemers en dagen.

RELATIE MET DE GEMEENTE

De kinderboerderij heeft een groot aantal terreinen waarop ze overleg voert met de gemeente. De boerderij kon dit jaar weer rekenen op een positieve houding.

Ook afgelopen jaar mocht de kinderboerderij weer rekenen op enkele forse financiële bijdragen. Dit is mede te danken aan de intensievere overleggen die gaande zijn over de wijkbudgetten met het bestuur van de kinderboerderij. Dit heeft geresulteerd in een groeiend bewustzijn van de noodzaak om te investeren in het behoud en de verbetering van de faciliteiten van Kinderboerderij Enschede-Noord in de wijk.

Zo zijn er bijdragen ontvangen voor de verbouwing van de zolder en voor de jaarmarkten, die zich in positieve zin ontwikkelen. Daarnaast is de vernielde banner vervangen. Voor 2025 is het financieel mogelijk gemaakt om een educatiehuisje op de kinderboerderij te realiseren. Dit huisje zal gevuld worden met kinderboekjes om het lezen te bevorderen. Bovendien zal er een wand komen met voorlichting over de verschillende dieren die op de kinderboerderij leven.

Hieronder volgt een overzicht van verkregen subsidies in 2024 vanuit Wijkbudgetten Mekkelholt/Deppenbroek en Bolhaar. Deze subsidies zijn aangewend voor diverse nieuwe projecten en initiatieven.

1. Zolder

De verkregen subsidie van €5.300 is gebruikt voor verbetering en inrichting van de zolderruimte tot een multifunctionele ruimte die wij willen gaan gebruiken voor diverse activiteiten zodra alle vergunningen op orde zijn.

2. PR-budget

Dit budget van €3.000 is aangewend voor publiciteitsdoeleinden, waaronder het promoten van activiteiten en het vergroten van de zichtbaarheid van initiatieven die plaatsvinden op de kinderboerderij. Er is ook een nieuw mededelingenbord geplaatst bij de ingang van de kinderboerderij.

3. Website bedrijf Wunderbar

Hoewel er geen specifiek subsidiebedrag aan deze website is gekoppeld, heeft het project veel bijgedragen aan de communicatie en informatievoorziening binnen de wijk.

4. Voor- en najaarsmarkten

De subsidie van €1.000 is gebruikt voor de organisatie en uitvoering van markten in het voor- en najaar om de sociale cohesie in de wijk te bevorderen.

5. Opruimen oude jeugdtuin

Het subsidiebedrag van €5.761 is benut voor de revitalisering van de oude jeugdtuin, waardoor deze weer een aantrekkelijke plek is geworden. Deze plek biedt nu ruimte om meer buurtbewoners te laten tuinieren.

6. Seniorentuin

Het subsidiebedrag van €2.040 is aangewend voor de aanleg en het onderhoud van de seniorentuin, een belangrijke plek voor ontspanning en sociale interactie voor senioren.

7. Vervanging vernielde banner

Een subsidie van €200 is besteed aan de vervanging van de banner bij de ingang. Dit draagt bij aan de herkenbaarheid en zichtbaarheid van de kinderboerderij en het volkstuinencomplex.

8. Nieuwe duurzame banken

Er is een subsidiebedrag van €2.000 vanuit budgetcommissie Bolhaar verkregen om de bestaande in zeer slechte staat verkerende bankjes op het terrein van de kinderboerderij te vervangen. Voorwaarde was wel dat de nieuwe bankjes van duurzaam gerecycled materiaal gemaakt zouden zijn.

De verkregen subsidies hebben aldus een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van onze kinderboerderij. Door het inzetten van deze middelen hebben we diverse projecten kunnen realiseren om de leefbaarheid en sociale interactie in de wijk te bevorderen.

BIJLAGEN

Dierenbestand 2024

Grootvee

- 1 koe (brandrood rund)
- 2 wolvarkens
- 12 schapen
- 1 boergeit
- 2 Toggenburger geiten
- 3 minivarkens
- 1 Baggerbonte ram
- 1 landgeit
- 3 ezels
- 5 damherten
- 1 Welsh pony
- 11 dwerggeiten

Knaagdieren

Konijnen

- Knuffelhoek:
 - o 1 Duitse reus
 - o 2 dwergkonijnen
- Konijnenbult:
 - o 10 konijnen
 - o 4 cavia's
- Knuffelhoek buiten:
 - o 4 cavia's

Pluimvee

Vijver

Eenden

- 2 loopeenden
- 1 kwaker
- 12 muskeseenden

Ganzen

- 8 Twentse landganzen
- 1 streephalsgans

Erf

- 12 pauwen
- 1 kalkoen
- 4 parelhoenders
- 100 kippen waaronder een aantal Oudhollandse rassen.
- wilde duiven, ongeveer 50 stuks

Volières

Parkieten

- 3 halsbandparkieten
- 35 grasparkieten
- 6 valkparkieten

Fazanten

- 2 gewone fazanten
- 1 zilver fazant

Duiven

- 8 witte pauwstaarten
- 3 diamantduiven
- 10 agapornissen
- 25 kanaries
- 2 gouldamadines

